

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **B. P.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2021, č. j. MPSV-2021/21520-924/5, sp. zn. SZ/MPSV-2021/21520-924,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 9. 4. 2021, č. j. MPSV-2021/21520-924/5, sp. zn. SZ/MPSV-2021/21520-924, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci se nepřiznává náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Úřad práce České republiky – krajská pobočka ve Zlíně (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 4. 1. 2021, č. j. 50/21/KM, zamítl žádost žalobce o dávku pro osoby se zdravotním postižením – příspěvek na zvláštní pomůcku (motorové vozidlo) dle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o poskytování dávek“), neboť žalobce nesplňuje podmínky § 9 odst. 2 a 4 uvedeného zákona. Odvolání žalobce proti rozhodnutí úřadu práce žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Uvádí, že má totální endoprotézu obou kolenních kloubů, pravého kyčelního kloubu a na levé kyčli má artrózu II. – III. stupně. Trpí těžkou polyartrózou všech nosných kloubů obou dolních končetin, víceetážovým algickým vertebrogenním syndromem a onemocněním lumbálních plotének. Má rovněž diabetickou polyneuropatii dolních končetin těžkého stupně a je limitován také monstrózní obezitou, hypertenzí a astmatem. Chůzi o dvou francouzských holích zvládá jen na velmi krátké vzdálenosti – v rozsahu několika kroků. Proto zdravotní pojišťovnu požádal o příspěvek na invalidní vozík, který pojišťovna v roce 2016 schválila.
3. Žalobce si je vědom, že nárok na příspěvek vzniká pouze tehdy, pokud lze zdravotní stav zařadit do taxativního výčtu postižení nosného nebo pohybového ústrojí dle přílohy zákona o poskytování dávek. Žalobce se však domnívá, že má na příspěvek nárok pro zdravotní postižení uvedené v části I. bodu 1. písm. g) přílohy tohoto zákona – těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina.
4. Pokud by žalobce neměl závažnou poruchu pohyblivosti, pojišťovna by mu jistě neschválila žádost o invalidní vozík. Žalobce má rovněž invalidní důchod pro funkčně těžké postižení dvou a více nosných kloubů a nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP, neboť jeho zdravotní stav odpovídá těžkému omezení funkce dvou končetin dle odst. 2 písm. f) přílohy vyhlášky č. 388/2011 Sb. Z lékařské dokumentace jasně vyplývá, že žalobce dlouhodobě omezuje rovněž onemocnění páteře. Žalobce je proto přesvědčen, že má postižení tří funkčních celků (dvou dolních končetin a páteře), kvůli nimž je schopen chůze jen v rozsahu několika málo kroků, jinak se pohybuje na invalidním vozíku. Jedná se tedy o těžkou funkční poruchu pohyblivosti s případnou odkázaností na invalidní vozík.
5. Napadené rozhodnutí i posudek vydaný ve správním řízení dle žalobce postrádá podrobné odůvodnění, proč žalobce nesplňuje podmínky pro přiznání nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku. Je tedy nepřesvědčivé a nepřezkoumatelné. Žalobce proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný uvádí, že posudková komise dospěla k jednoznačnému závěru, že u žalobce absentuje namítané postižení funkčních celků. Vycházela přitom z kompletní zdravotnické dokumentace žalobce. Posudková komise i žalovaný se

vypořádali se všemi vznesenými námitkami a v řízení se nedopustili ani jiných pochybení. Invalidita a nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením vycházejí z odlišných kritérií bez provázání na nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku. Žalovaný proto navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
8. Žaloba je důvodná.
9. Podle § 9 odst. 2 zákona o poskytování dávek *nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí... a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.* Podle odst. 4 téhož ustanovení *zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.*
10. Těžká vada nosného nebo pohybového ústrojí, která odůvodňuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo, je výlučně vada vyjmenovaná v části I. bodu 1 písm. a), b), d) až i) přílohy k tomuto zákonu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 4 Ads 51/2016 – 29). Pro přiznání uvedeného příspěvku je proto nutné kumulativní splnění dvou podmínek – 1) žadatel má z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí a zároveň 2) tato vada je vyjmenována v taxativním výčtu části I. bodu 1 písm. a), b), d) až i) přílohy k zákonu o poskytování dávek.
11. Toho si je vědom i žalobce, který má za to, že jeho zdravotní stav představuje postižení dle I. části, bodu 1 písm. g) přílohy k zákonu o poskytování dávek, tj. *těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina.* Z jazykového i systematického výkladu části I bodu 1 přílohy k zákonu o poskytování dávek je zřejmé, že zákonodárce stanovil ohledně postižení pod písm. g) dvě podmínky, jednak že porucha pohyblivosti musí být založena postižením tří a více funkčních celků, přičemž funkčním celkem se rozumí trup, pánev a končetina, a jednak souhrnně musí tato postižení způsobovat těžkou funkční poruchu pohyblivosti (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 11. 8. 2020, č. j. 42 Ad 10/2019 – 30). Obecně je proto třeba hodnotit zjištěné funkční poruchy více funkčních celků komplexně na základě společného působení zjištěných postižení funkčních celků.
12. Jakkoliv pojem „těžké funkční poruchy pohyblivosti“ zákon ani jiný předpis blíže nedefinuje, je zřejmé, že rozhodující je nikoliv subjektivní pojetí, ale objektivizované funkční hledisko. To, zda diagnóza žalobce představuje těžkou funkční poruchu pohyblivosti dle citovaného písmena přílohy zákona o poskytování dávek, je odbornou lékařskou otázkou, k jejímuž komplexnímu posouzení nemá soud (ani správní orgán) potřebné odborné znalosti. Z tohoto důvodu posuzuje zdravotní stav občanů v řízení, jehož výsledek na takovém

Shodu s prvopisem potvrzuje:

posouzení závisí, v prvním stupni posudkový lékař a v odvolacím řízení posudková komise žalovaného. Jedná se o specifickou formu správní činnosti, jejímž hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného správního rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 Ads 93/2012 – 33).

13. Dle posudku komise žalovaného je v případě žalobce z hlediska dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu v popředí omezená hybnost v souvislosti s artrotickým postižením nosných kloubů. Žalobce je po totální endoprotéze obou kolenních kloubů a pravého kyčelního kloubu. Diagnostický souhrn dále zmiňuje zejména levostrannou koxartrozu II. – III. stupně, vertebrogenní algický syndrom s převahou v hrudní a bederní oblasti, těžkou alimentární obezitu (151 cm, 151 kg) a diabetickou polyneuropatii dolních končetin. V posudkovém zhodnocení se uvádí, že žalobce zvládá chůzi o dvou francouzských holích jen na krátké vzdálenosti. Používá mechanický invalidní vozík, který mu byl přidělen v roce 2016. Na dolních končetinách svalový tonus, síla a taktilní cití v normě, areflexie L2-S2 oboustranně, Lassegue vlevo 10 st., vpravo 75 st. Dle praktického lékaře je žalobce obézní, stojí s oporou, chůze o dvou francouzských holích za pomoci druhé osoby. Dle plicního vyšetření 9/2020 chůze o dvou francouzských holích obtížná.
14. Krajský soud shrnuje, že z lékařské dokumentace vyplývá významné omezení žalobce v pohybu, zejména v důsledku morbidní obezity, artrózy kloubů, vertebrogenního algického syndromu zejména v oblasti bederní páteře (který má objektivní podklad ve vyšetření – areflexie L2-S2 oboustranně, Lassegue vlevo 10 st., vpravo 75 st.) a diabetické polyneuropatie dolních končetin.
15. V odvolání proti rozhodnutí úřadu práce žalobce konkrétně namítal, že chůzi o dvou francouzských holích zvládá jen na velmi krátké vzdálenosti a používá mechanický invalidní vozík. Dále namítal, že kromě vážného postižení dolních končetin jej limituje také těžké postižení páteře. Odkázal též na zdravotní postižení uvedené v části I. bodu 1. písm. g) přílohy zákona o poskytování dávek – těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina.
16. Zdravotní posudek posudkové komise žalovaného shrnuje lékařské poznatky ke zdravotnímu stavu žalobce. Co se týče vlastního odůvodnění a reakce na námitky žalobce v odvolání, to je tvořeno pouhým konstatováním, že zdravotní stav žalobce nepředstavuje postižení vyjmenovaná v části I. bodu 1 písm. a), b), d) až i) přílohy k zákonu o poskytování dávek ani těžkou či hlubokou mentální retardaci.
17. Takové odůvodnění by mohlo obstát, pokud by byly odvolací námitky pouze obecného charakteru nebo by zdravotní stav posuzované osoby *prima facie* bez bližšího zkoumání vylučoval těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí.
18. Tak tomu však v případě žalobce není. Významné pohybové omezení žalobce ze zdravotnické dokumentace vyplývá a sám žalobce namítal, že se jedná o těžkou funkční poruchu pohyblivosti na základě postižení tří celků pohybového ústrojí –

Shodu s prvopisem potvrzuje:

dolních končetin a páteře – ve smyslu části I. bodu 1. písm. g) přílohy zákona o poskytování dávek.

19. V takovém případě je namístě, aby posudková komise žalovaného náležitě vysvětlila, z jakého důvodu jsou úvahy žalobce z lékařského hlediska mylné nebo nedopovídající skutečnosti. Odůvodnění posudkových závěrů musí být srozumitelné i pro krajský soud, který je v oboru lékařství tzv. „inteligentním laikem“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Ads 17/2017 – 15) schopným případnému vysvětlení lékařských souvislostí alespoň v základních obrysech porozumět. Taková úvaha však v posudku i napadeném rozhodnutí chybí. V kontextu skutkových medicínských okolností nynější věci není zřejmé, zda dle posudkové komise žalobce nemá postižení tří celků pohybového ústrojí (dolní končetiny a páteř); zda sice má postižení tří celků pohybového ústrojí, avšak ta ještě v souhrnu nevedou k těžké funkční poruše pohyblivosti; případně zda se jedná sice o těžkou funkční poruchu pohyblivosti, nicméně na základě jiné lékařské příčiny, než je postižení namítaných tří celků pohybového ústrojí.
20. Krajský soud proto dal žalobci zapravdu v tom, že odůvodnění posudku komise žalovaného je nepřezkoumatelné a tudíž nemůže být ani přesvědčivé. S ohledem na tuto vadu zdravotního posudku, který byl stěžejním podkladem napadeného rozhodnutí, nemůže být tento posudek dostatečnou oporou pro skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud proto zrušil žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení žalovaného váže právní názor krajského soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
22. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci vzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žádné ovšem neuplatnil. Proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ex lege (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 15. prosince 2021

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: